

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 8 1 1 9 2 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 1

- A) Bralno razumevanje
- B) Razčlemba neumetnostnega besedila

Torek, 12. junij 2018 / 60 minut (20 + 40)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi ocenjevalni obrazec.

Priloga z neumetnostnim besedilom je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 60 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 40 minut.

Izpitna pola vsebuje 8 nalog v delu A in 14 nalog v delu B. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 70, od tega 20 v delu A in 50 v delu B. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor.

Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Pazite na slovnično in pravopisno pravilnost odgovorov (možnost odbitnih točk zaradi jezikovnih napak).

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

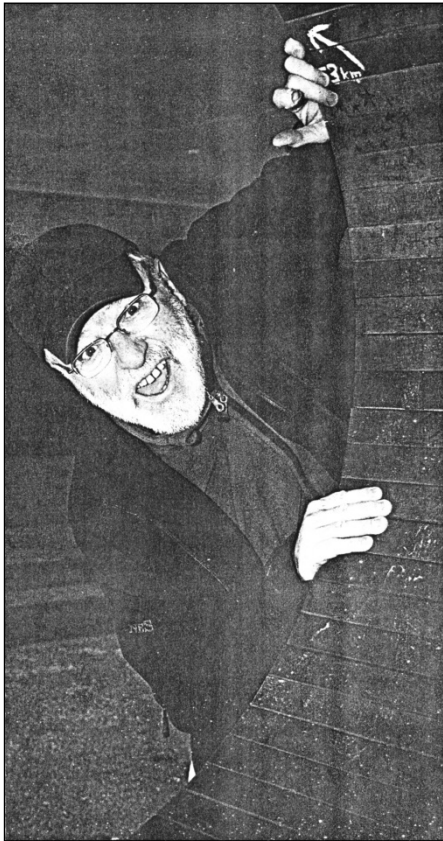

M 1 8 1 1 9 2 1 1 0 3

Priloga z neumetnostnim besedilom

Vitalni ljudje: igralec Janez Hočevar Rifle

Življenje je super komedija!

Čeprav je Janez Hočevar Rifle vrhunski igralec, ki je ustvaril številne nepozabne vloge v gledališču, na filmu, televiziji in radiu, v srcih slovenske publike ostaja zapisan predvsem kot humorist. Še posebno se ga spomnimo iz obdobja smučarske evforije, ko je nastopal v žrebanjih Podarim – dobim, s prepoznavnim zaščitnim znakom, kapo in črtastim šalom. Nazadnje smo ga spremljali v televizijski nadaljevanki *Naša mala klinika*, v kateri je igral profesorja Leopolda Kroto. Za svoje vloge je bil večkrat nagrajen doma in v tujini, letos pa je prejel najvišje igralsko priznanje v Sloveniji, Borštnikov prstan. Po dobrih štiridesetih letih igralske kariere mu še vedno ne zmanjka navdiha ter veselja do življenja in dela. V pogovoru z njim smo poskušali odkriti, v čem je skrivnost njegove vitalne energije.

Piše: Tili Kojić
Foto: Diana Anđelić

Kaj je za vas vitalnost? Kakšni so vitalni ljudje?

Dejaven odnos do sveta, veselje do življenja in radovednost za vse, kar se dogaja okrog nas.

Od kod črpate energijo? Kakšna je vaša formula za ohranjanje vitalnosti?

Nobene posebne formule nimam. Poskušam polno živeti in uživati v trenutku – ne samo v pomembnih rečeh, temveč tudi v drobnih vsakdanjostih.

V kolikšni meri je za spopadanje z življenjskimi situacijami in vsakdanjim stresom pomemben smisel za humor?

Mislím, da je humor ena od pomembnejših reči, ki pomagajo, da se nam vsakdanje tegobe ne zdijo tako usodne.

Ste vsestranski igralec, letos ste prejeli tudi najvišje igralsko priznanje pri nas, Borštnikov prstan. V srcih mnogih ljudi ste zapisani predvsem kot humorist. Kako se počutite ob tem, da ljudje od vas ves čas pričakujejo, da boste humoristi?

Navadno s tem nimam težav in večinoma se odzivam tako, kot ljudje pričakujejo od mene, saj sem tak tudi v resnici. Življenje je super komedija, če ga le pogledaš z razdalje.

Kako težko je ljudi v Sloveniji pripraviti do smeha? Kaj najbolj in kaj vedno vžge?

Ljudje se radi smejejo. Najbolj jih razveseli, če se norčuješ iz samega sebe. Če tudi to ne pomaga, je edina šansa v tem, da pokažeš rit.

Se pogosto smejite? Kaj vas spravi v smeh?

Da, veliko se zabavam in smejim. V smeh me lahko spravi karkoli. Ob najbolj navadnih situacijah običajno dobim najbolj absurdne asociacije, ki so včasih polne ironije, včasih celo cinične in neskončno smešne.

Vaš zaščitni znak sta črtasti šal in kapa. Kako je prišlo do tega? Kdo vam ju je podaril? Ju imate še zdaj?

Na začetku akcije Podarim – dobim smo potrebovali rekvizit, ki bi omogočil, da bi bil tudi sam videti nekoliko bolj zimsko, ne samo

OBRNITE LIST.

smučarji. Poiskal sem prvo kapo in šal, ki sta mi prišla pod roke – in tako je ostalo vseh petnajst let. Zveste občudovalke so mi vsako zimo napletle kup šalov in kap, vendar sem ostal pri originalnih. Še vedno ju imam v omari, čeprav sta nekoliko obžrta od moljev.

Kaj vas v življenju in pri delu najbolj navdihuje? Ste imeli oziroma ali imate kake vzornike?

Najbolj me navdihuje in navdaja z občudovanjem življenje samo. Zagotovo so name vplivali tudi različni veliki umetniki, vendar nikoli nisem pomislil, da bi se s kom primerjal ali ga posnemal. Čar je v tem, da smo ljudje unikatni.

Temeljni stebri vitalnosti in energije so hrana, telesna pripravljenost in notranje ravnovesje. Kakšen je vaš odnos do hrane?

S kondicijo nimam težav, ker sem ves čas "leteči". Pred leti sem vsaj štirikrat na teden tekel čez Rožnik, zdaj imam prijaznega kužka Medota, ki me brez milosti priganja na sprehod. Poleg tega že dvajset let vsako jutro delam tibetanske vaje. Moj odnos do hrane je katastrofalen. Zasvojenost je najblažja definicija.

Ste radi za štedilnikom? Za koga najraje kuhate in kaj? Česa se najbolj razveselite na krožniku?

Kuham rad, če so za mizo dobri jedci, najraje za sinove in njihove ljubice, ki kar dobro in radi jejo. Obvezna je gobova juha, sicer pa pripravljam različne pečenke, lignje s krompirjem, kakšnega zobatca, če ga le ujamemo, itn. Ko gre za sladice, sem specialist za krhke flancate in tudi potico sem že spekel.

Ste imeli kdaj težave s telesno težo in kako ste jih reševali?

Odkar pomnim, imam tovrstne težave, in odkar pomnim, jih rešujem. Nikoli pa jih nisem rešil.

Kot igralec pri delu verjetno potrebujete precejšnjo telesno pripravljenost. Kako ohranjate motivacijo za to, da ste nenehno v pogonu?

Motivacije mi ni treba ohranjati, celo brzdati jo moram, saj me zanima toliko stvari, življenje pa je tako kratko ...

V nekem intervjuju ste o sebi dejali, da vas najbolj opredeljujejo neposrednost v komunikaciji, duhovitost, poštenost, flegmatičnost, "v določeni meri tudi bleferstvo". Kaj od tega vam najbolj pomaga pri doseganju notranjega ravnovesja?

Ko sem prebral vprašanje, sem videl, da to, kar sem izjavil, kar drži. Nobene od teh lastnosti ne bi posebej poudaril. Morda to, da imam veliko srečo, ker me je narava obdarila in mi vdahnila talent, za kar sem stvarstvu neskončno hvaležen.

Kakšno vlogo v vašem življenju igrajo ženske?

Glavno! Brez žensk bi bilo pusto in dolgočasno.

Imate štiri odrasle sinove. Kaj vam pomeni družina? Se veliko srečujete z otroki in vnukom?

Ker smo vsi bolj leteči, se ne vidimo prav pogosto. Največkrat za praznike, rojstne dneve, kak dan na počitnicah.

Kako pogosto si privoščite dopust? Kako ga najraje preživljate?

Na dopustu sem ves čas, saj uživam tudi v teatru in na snemanjih. Sicer pa najraje potujem, jadram, lovim ribe in se vozim z motorjem.

Znano je, da ste zaprisežen motorist? Kaj vas pri tem najbolj navdušuje?

Čez poletje s svojim BMW-jem prevozim kar lepo število kilometrov, pa ne od bifeja do bifeja ... Najbolj uživam na daljših potovanjih: Dolomiti, Toskana, Gardsko jezero, Sardinija, Korzika ...

Kako vitalna se vam zdita Slovenija in svet, v katerem živimo?

Slovenija je zelo vitalna in svet tudi, le da nisem prepričan, ali rinemo v pravo smer in ali se nam ni pokvaril kompas.

(Vir: Tili Kojić: Življenje je super komedija! Viva, januar 2011, številka 206.)

A) BRALNO RAZUMEVANJE

Pozorno preberite izhodiščno besedilo in rešite naslednje naloge.

1. Predstavite okoliščine izhodiščnega besedila. Odgovore vpišite na ustrezno mesto.

Kdo je tvorec besedila?	
Kdo je naslovnik?	
Kje in kdaj je bilo besedilo objavljeno?	
Katera nebesedna prvina dopolnjuje besedilo?	

(2 točki)

2. Določite vrste izhodiščnega besedila. V vsaki vrstici podčrtajte ustrezno možnost.

- uradno/neuradno
- zasebno/javno
- umetnostno/neumetnostno
- publicistično/strokovno
- propagandno/nepropagandno
- predstavitevno/pozivno/vrednotenjsko

(3 točke)

3. Ali naslov Življenje je super komedija! izraža temo izhodiščnega besedila? Odgovor pojasnite v eni povedi.

(2 točki)

4. Kakšno je novinarkino ubeseditveno stališče? Podčrtajte ustrezno.

subjektivno/objektivno

Iz besedila izpišite tri besedne zveze, ki potrjujejo vašo odločitev.

(4 točke)

5. Tri izmed naslednjih trditev so skladne z izhodiščnim besedilom. Obkrožite črke pred njimi.

- A Janez Hočevnar Rifle je povzročil pravo smučarsko evforijo, ko se je prvič povzpел na zmagovalne stopničke svetovnega pokala v veleslalomu.
- B V televizijski nadaljevanki Naša mala klinika je igral profesorja Leopolda Kroto.
- C Leta 2010 je bil igralec Janez Hočevnar Rifle nagrajen z najvišjim slovenskim priznanjem za igralске dosežke, to je z Borštnikovim prstanom.
- Č Najljubša prostočasna dejavnost se mu zdi vožnja z motorjem od bifeja do bifeja, kjer lahko poklepeta s prijatelji.
- D Janez Hočevnar Rifle je znan predvsem kot humorist, a tudi sicer se zelo rad smeji in zabava.
- E Petnajst let je bil ikona akcije Podarim – dobim, ker so slovenski smučarji njegovi vzorniki.

(3 točke)

6. Kaj je spodbudilo novinarko, da je predstavila humorista in igralca Janeza Hočevnarja? Svoj odgovor lahko utemeljite opisno ali z navedkom iz besedila.

(2 točki)

7. Povedi dopolnite tako, da bodo vsebinsko in jezikovno ustrezne.

Novinarka Tili Kojić je svoj prispevek objavila v stalni rubriki _____.

Besedilo zato sodi v besedilno vrsto _____, kar je mogoče

razbrati tudi iz _____.

(3 točke)

8. Kaj meni Janez Hočevnar o vzornikih? Odgovorite v eni povedi.

(1 točka)

B) RAZČLEMLJA NEUMETNOSTNEGA BESEDILA

Pozorno preberite izhodiščno besedilo in rešite naslednje naloge.

1. V besedilu je novinarka uporabila veliko frazemov. Trem izpisanim frazemom pripišite sopomenske izraze v obliki besednih zvez.

ustvaril (številne) nepozabne vloge: _____

v srcih (slovenske) publike: _____

razveselite na krožniku: _____

(3 točke)

2. Določite vrsto prevzetih besed. Na črto zapišite ustrezno številko.

_____ kariera	1 tujka
_____ radio	2 sposojenka
_____ studio	
_____ vitalnost	
_____ režija	
_____ humor	

(3 točke)

3. Slovar slovenskega knjižnega jezika (SSKJ) navaja za besedo *igrati* med drugimi tudi te štiri pomene:

- A poustvarjati, navadno z umetniškim hotenjem,
- B povzročati glasbo z glasbilom,
- C biti dejaven v določenem skupinskem športu, organiziranem po določenih pravilih,
- Č pretvarjati se, hliniti.

Uporabite besedo *igrati* v štirih povedih, in sicer tako, da boste upoštevali omenjene štiri slovanske pomene.

A _____

B _____

C _____

Č _____

Kateri pomen besede *igrati* je med zgoraj naštetimi slogovno zaznamovan?

_____

(5 točk)

4. Spodaj zapisanim besedam pripišite ustrezne domače (sopomenske) izraze.

interpretacija: _____

evforija: _____

vitalnost: _____

teater: _____

komedija: _____

karijera: _____

(3 točke)

5. V navedenih izrazih podčrtajte vse besede, ki sodijo v isto besedno družino.

humorist, humoren, humanist, humor, humus, duhamorno

(3 točke)

6. V navedenem delu besedila so določeni podatki ponovljeni. Izpisanim naveznikom poiščite pripadajočo besedo/besedno zvezo, na katero se navezujeta. Določite tudi način navezovanja. Rešitve vpišite v spodnjo preglednico.

Čeprav je Janez Hočevar Rifle vrhunski igralec, ki je ustvaril številne nepozabne vloge v gledališču, na filmu, televiziji in radiu, v srcih slovenske publike ostaja zapisan predvsem kot humorist. Še posebno se ga spomnimo iz obdobja smučarske evforije.

Beseda/besedna zveza	Naveznik	Način navezovanja
	ki	
	ga	

(4 točke)

7. V navedenih povedih podčrtajte stavčne člene.

– Po dobrih štiridesetih letih igralske kariere mu še vedno ne zmanjka navdiha ter veselja do življenja in dela.

– Življenje je super komedija!

(6 točk)

8. V povedih podčrtajte zaimke in jih razvrstite v spodnjo preglednico.

Kdo vam ju je podaril? Ju imate še zdaj?

Vprašalni zaimek	
Osebni zaimek	
Naslonska oblika osebnega zaimka	
Nenaglašena oblika osebnega zaimka	

(4 točke)

9. Po kateri sklanjatvi je sklanjana kratica v povedi *Čez poletje s svojim BMW-jem prevozim kar lepo število kilometrov.*

_____

Zapišite pravopisno pravilo, po katerem lahko sklanjamo kratice moškega spola.

_____
_____

(3 točke)

10. S simboli (S) ponazorite sestavo povedi.

– V nekem intervjuju ste o sebi dejali, da vas najbolj opredeljujejo neposrednost v komunikaciji, duhovitost, poštenost, flegmatičnost, »v določeni meri tudi bleferstvo«.

– Zagotovo so name vplivali tudi različni veliki umetniki, vendar nikoli nisem pomislil, da bi se s kom primerjal ali ga posnemal.

(4 točke)

11. Pojasnite rabo narekovajev v deveti sekvenci izhodiščnega besedila (*S kondicijo nimam težav, ker sem ves čas »leteči«.*).

_____
_____

(2 točki)

12. Iz lastnih imen tvorite vrstne pridevnike.

Dolomiti: _____ (kamenine)

Toskana: _____ (kulinarika)

Sardinija: _____ (plaže)

Korzika: _____ (narečje)

(4 točke)

13. Samostalnike postavite v orodnik ednine in rodilnik množine.

Samostalnik	Orodnik ednine	Rodilnik množine
zasvojenost		
ravnovesje		
Janez Hočevar		
intervju		
človek		

(5 točk)

14. Ali imata glagola v povedih *Tovrstne težave rešujem. Nikoli pa jih nisem rešil.* enak glagolski vid?

DA / NE

Utemeljite odgovor v eni povedi: _____

_____

(1 točka)

M 1 8 1 1 9 2 1 1 1 1

Prazna stran

Prazna stran